RÅDETS BESLUT (EU) 2022/2198

av den 8 november 2022

om upphävande i sin helhet av tillämpningen av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 77.2 a, jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser ([1]) (*avtalet*) undertecknades och började tillämpas provisoriskt den 28 maj 2015 ([2]) för att göra det lättare för medborgare i Vanuatu att resa till unionen och för unionsmedborgare att resa till Vanuatu.

(2) Avtalet grundar sig på de avtalsslutande parternas gemensamma önskan att uppmuntra kontakter mellan människor, främja turism och stärka affärskontakterna mellan unionen och Vanuatu.

(3) Enligt artikel 8.4 i avtalet får var och en av parterna avbryta tillämpningen av hela eller delar av avtalet, särskilt av skäl som rör den allmänna ordningen och skyddet av nationell säkerhet. Beslutet om att avbryta tillämpningen ska anmälas till den andra parten senast två månader innan beslutet träder i kraft. Om skälen för att avbryta tillämpningen inte längre föreligger ska den part som har avbrutit tillämpningen av avtalet omedelbart underrätta den andra parten och åter börja tillämpa avtalet.

(4) Vanuatu har system för medborgarskap för investerare genom vilka medborgare från andra länder utan tidigare anknytning till Vanuatu har beviljats medborgarskap i Vanuatu och där den absoluta merparten av ansökningar bifalls. Enligt den information som Vanuatus passmyndighet lämnade den 14 juni 2021 hade landet fram till mars 2021 utfärdat mer än 10 500 pass och andelen ansökningar som fick avslag var extremt låg. Denna situation skapar tvivel kring tillförlitligheten hos de säkerhets- och bakgrundskontroller som utförs av Vanuatus myndigheter.

(5) Bland de ursprungsländer som godkända sökande av medborgarskap i Vanuatu kommer ifrån finns dessutom flera länder vars medborgare måste inneha visering när de passerar unionens yttre gränser.

(6) Vid informationsutbyten mellan kommissionen och Vanuatus myndigheter i oktober 2017, november 2019, juni 2020 och mars 2021 uttryckte kommissionen allvarlig oro över Vanuatus system för medborgarskap för investerare, i synnerhet över att personer som finns upptagna i Interpols databaser beviljas medborgarskap, att det saknas krav på fysisk närvaro eller bosättning, systemens korta handläggningsperioder och bristen på systematiskt utbyte av information med de sökandes ursprungsländer eller tidigare bosättningsländer. I dessa sammanhang varnade kommissionen Vanuatus regering för att viseringskravet kunde återinföras om inget gjordes för att skingra oron. De förklaringar som lämnades av Vanuatu var inte tillräckliga för att dämpa denna oro.

([1]) EUT L 173, 3.7.2015, s. 48.

([2]) Rådets beslut (EU) 2015/1035 av den 7 maj 2015 om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och om provisorisk tillämpning av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser (EUT L 173, 3.7.2015, s. 46).

(7) Följaktligen avbröts tillämpningen av avtalet delvis genom rådets beslut (EU) 2022/366 ([3]). Den avbrutna tillämpningen gäller endast vanliga pass som utfärdats av Vanuatu från och med den 25 maj 2015, då antalet godkända sökande inom Vanuatus system för medborgarskap för investerare började öka avsevärt.

(8) Medan beslut (EU) 2022/366 innebar att tillämpningen av delar av avtalet avbröts var det också nödvändigt att föreskriva upphävande på unionsnivå. På grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 ([4]) antog kommissionen den 27 april 2022 genomförandeförordning (EU) 2022/693 ([5]) om tillfälligt upphävande av undantaget från viseringskravet för medborgare i Vanuatu, vilka innehar vanliga pass utfärdade av Vanuatu från och med den 25 maj 2015 för en period på nio månader, tillämplig från och med den 4 maj 2022 till och med den 3 februari 2023.

(9) Efter ikraftträdandet av det tillfälliga upphävandet av undantaget från viseringskravet, i enlighet med förordning (EU) 2018/1806, har kommissionen inlett en utökad dialog med Vanuatu i syfte att åtgärda de omständigheter som ledde till upphävandet.

(10) Den förstärkta dialogen med Vanuatu inleddes den 12 maj 2022, därefter har Vanuatu inte deltagit på något meningsfullt sätt. Under den niomånadersperiod som fastställs i genomförandeförordning (EU) 2022/693 har det därför inte varit möjligt att åtgärda de omständigheter som ledde till det tillfälliga upphävandet av undantaget från viseringskravet.

(11) Vanuatus system för medborgarskap för investerare fortsätter att utgöra en ökad risk för medlemsstaternas inre säkerhet och ett kringgående av unionens förfarande för visering för kortare vistelse och av den bedömning av säkerhets- och migrationsrisker det medför. Eftersom Vanuatu inte visar något intresse för att åtgärda omständigheterna bör beslut (EU) 2022/366 upphävas och tillämpningen av avtalet i dess helhet avbrytas när det gäller alla medborgare i Vanuatu.

(12) Detta beslut utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG ([6]). Irland deltar därför inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningen av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser (*avtalet*) upphävs helt med avseende på medborgare i Vanuatu från och med den 4 februari 2023.

Artikel 2

Rådets ordförande ska på unionens vägnar göra den anmälan som anges i artikel 8.4 i avtalet.

Artikel 3

Beslut (EU) 2022/366 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 4 februari 2023.

([3]) Rådets beslut (EU) 2022/366 av den 3 mars 2022 om avbrytande av tillämpningen av delar av avtalet mellan Europeiska unionen och Republiken Vanuatu om undantag från viseringskravet för kortare vistelser (EUT L 69, 4.3.2022, s. 105).

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 av den 14 november 2018 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (EUT L 303, 28.11.2018, s. 39).

([5]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/693 av den 27 april 2022 om tillfälligt upphävande av undantaget från viseringskravet för medborgare i Vanuatu (EUT L 129, 3.5.2022, s. 18).

([6]) Rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket (EGT L 64, 7.3.2002, s. 20).

Artikel 4

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den 8 november 2022.

På rådets vägnar
Z. STANJURA
Ordförande